

MEDI AMBIENT I RECICLATGE

**LLUITAR CONTRA EL
CANVI CLIMÀTIC JA
NO ÉS UNA OPCIO.
ÉS UNA
RESPONSABILITAT**

DEMANEU-NOS INFORMACIÓ SENSE COMPROMÍS

**A BMS ACOMPANYEM EMPRESES I
ORGANITZACIONS EN:**

- ✓ PLANS DE MOBILITAT SOSTENIBLE
- ✓ PLANS DE SOSTENIBILITAT
- ✓ CÀLCUL DE PETJADA DE CARBONI
- ✓ AUDITORIES ENERGÈTIQUES

Organització neutra en carboni
Servei d'Assessoria
937 542 540
www.bms.cat

✉ INFO@BOMOSA.AD
☎ +376 861 450

Sistema de recollida de voluminosos

Per desprendre's dels voluminosos i estris vells de grans dimensions de la llar els ciutadans poden utilitzar els serveis següents.

Deixalleries comunals

Deixalleria de la partida d'Ensucaranes

Oberta de dilluns a divendres de 8 a 13 h i de 15 a 18 h

Deixalleria del Fener

Oberta de dilluns a diumenge (excepte festius) de 7 a 19 h

Servei gratuït de recollida porta a porta

Contacta amb nosaltres per demanar el servei de recollida porta a porta.

Whatsapp

 622 645

Dep. Serveis

 890 865

Contacta amb nosaltres per demanar el servei de recollida porta a porta.

DIUMENGE

DIMARTS

DIJOUS

Baixa els teus voluminosos i estris vells de grans dimensions de les 20 h a les 22 h i deixa'ls davant de casa teva deixant un espai per als vianats.

Quins són els residus de la recollida domiciliària?

Tots els voluminosos que degut a la seva envergadura són difícils de transportar (grans electrodomèstics, mobles i estris vells de grans dimensions) provenint exclusivament de l'ús domèstic.

Què no es pot fer?

Deixar a la via pública materials com electrodomèstics de petites dimensions, joguines, roba, medicaments, productes químics o material d'obra entre altres (porta'ls a la deixalleria). Posar els voluminosos al carrer fora dels dies i horaris establerts.

+ info a:
www.e-e.ad

**Plantem llavors
de sostenibilitat**

**Comú
d'Escaldes-Engordany**

Si tens dubtes per reciclar
descarrega't l'APP

EDITORIAL

El medi ambient ens interessa i depèn de tots

El medi ambient és cosa de tots. Sí, s'ha convertit en un tòpic. Però en aquest cas és veritat.

Que l'aire tingui una bona qualitat ens interessa a tots, ningú vol autointoxicar-se, oi?, de la mateixa manera que tots volem que l'aigua sigui bona i no pugui causar-nos malalties, sigui pel seu ús directe, en beure-la o banyar-nos-hi, o indirecte, a través del consum d'aliments que l'han feta servir per créixer. Així mateix, que l'aigua i l'aire mantinguin una bona qualitat depèn de tots, perquè només que un embruti aquella aigua o pol·lueixi l'aire, ja ningú en podrà gaudir mai més.

Però no ens quedem amb l'aigua i l'aire... Tenir unes muntanyes i boscos nets i sans repercuteix en el benefici també de les espècies que hi viuen. De la mateixa manera, tots agraïm –flora i fauna inclosa– poder tenir el nostre descans, sense sorolls eixordadors ni llums molestes.

Adoptant el dogma de John Stuart Mill, la nostra llibertat individual acaba on comença la del veí, o la col·lectiva, i hem de començar a pensar en el bé comú, que és mantenir en un correcte equilibri el medi ambient i les relacions que s'hi produeixen per assegurar el seu manteniment, perquè en puguem seguir gaudint i benefici-

ar-nos-en tots i a diferents nivells.

No podem mantenir per més temps aquesta actitud egoista i de comoditat, defensant que no reciclem perquè tenim els contenidors massa lluny (a 100 o 200 metres de la porta de casa) o abandonant deixalles als cims perquè així la motxilla pesa menys.

No podem continuar produint residus i consumint sense pensar com reaprofitar aquell producte. Cal que el model econòmic evolucioni cap a un de circular, que garanteixi la seva sostenibilitat. Cal que canviem les nostres fonts d'energia per unes de més netes i renovables i que apostem per mitjans de transport més eficients que el vehicle particular.

En definitiva, cal que remem tots en el mateix sentit també per, ja no revertir, sinó aturar el canvi climàtic. Si no ho fem d'aquesta manera, no serà possible i deixarem als nostres successors un entorn molt malmès. No podem despreocupar-nos pel futur, ja que nosaltres no veurem del tot les conseqüències d'aquest *carpe diem*, tot i que algunes sí que les comencem a patir, però segurament són les més suportables.

És hora que agafem consciència i fem un esforç pel bé de tots. Perquè és interès de tothom i depèn de tots els gestos que es puguin fer. Cal que tots hi posem el nostre granet de sorra.

SUMARI

- 04 MEDI AMBIENT: UN CONCEPTE MOLT AMPLI** La definició del que entenem per medi ambient inclou l'entorn natural i les relacions entre els elements i els diferents éssers vius.
- 06 QUINS RESIDUS VAN A CADA CONTENIDOR?** Tots intentem reciclar, però hi ha moltes indicacions circulant sobre reciclatge que no sempre són correctes.
- 08 LA RECOLLIDA DE LA BROSSA** El 2021 es van tractar més de 35.000 tones de residus al Principat, un 3,28% menys que l'any anterior.
- 09 PRESERVAR LA FLORA I LA FAUNA** El Govern va aprovar l'estiu passat fins a tres reglaments que busquen protegir les diferents espècies que es troben al país.
- 10 LA LLEI D'ECONOMIA CIRCULAR** Aquesta impulsarà un veritable canvi d'hàbits de la població, tant a nivell de la producció com en el consum.
- 12 CELSIUS** Daikin Altherma 3, una bomba de calor amb un impacte ambiental baix, un funcionament senzill i un disseny d'última generació
- 14 HOME DEL SAC** Compra de tota mena de ferralla al millor preu i al comptat.
- 16 FEDA** La parapública es proposa duplicar la producció energètica de Ctrasa.
- 18 VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR** Cicle de conferències sobre aquesta vall, Patrimoni de la Humanitat.
- 20 ANDBANK Banca Privada:** ESG en l'assessorament financer.
- 22 GRUP REFESA** Les seves empreses contribueixen en l'economia circular.

LA VEU DEL POBLE, SA

PRESIDENT Ferran Naudi d'Areny-Plandolit **GERENT** Ricard Vallès

ESPECIALS BONDIA DIRECCIÓ Andrés Luengo **CAP DE REDACCIÓ** Meritxell Prat

REDACCIÓ Èlia Orts **CORRECCIÓ** Mercè Aznar

MAQUETACIÓ Lúcia Jo, Soraya Borlido **FOTOGRAFIA** Facundo Santana

COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ Joan Nogueira, Xavier Farran, Virgínia Yáñez

DISTRIBUCIÓ Premsa distribució **IMPRESSIÓ** Imprintsa.

Baixada del Molí, 5. Andorra la Vella. Telèfon: 80 88 88 | www.bondia.ad

ESCOEM

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT DE:

- Electricitat industrial i domèstica
- Comunicacions i xarxes
- Extintors

C/ de la Vena, 9 (bis) · AD200 ENCAMP · Tel. : (+376) 83 25 00 · Correu-e: escoem@escoem.ad · Web : escoem.ad

INTRODUCCIÓ

Vista de la vall central des del rec de l'Obac d'Andorra la Vella.

Medi ambient: un concepte molt ampli

El concepte medi ambient és molt ampli. Són moltes les coses que s'hi engloben, no només l'entorn natural. A més de la terra, l'aigua i l'aire, hi ha els diferents éssers vius i com es relacionen entre ells i amb l'entorn.

“Conjunt de condicions ambientals que constitueixen el marc on s'esdevé l'existència d'un ésser viu o d'una comunitat”. Aquesta és la definició de medi ambient que ofereix la Gran Enciclopèdia Catalana. A la Viquipèdia trobem que “el medi ambient és l'entorn o suma total d'allò físic que es troba a la Terra i que afecta i condiciona especialment tots els seus habitants, les circumstàncies de vida de les persones o la societat en el seu conjunt”, i inclou en la definició el “conjunt de valors naturals, socials i culturals existents en un lloc i un moment de-

terminat, que influeixen en la vida de l'home actual i en les generacions venidores”. És a dir, que no és només l'espai, ni tan sols ho és només l'entorn natural (les muntanyes, els rius o la platja), sinó que els pobles i les ciutats també formen part del medi ambient, i les relacions que es generen entre els diferents elements i éssers.

Malgrat que aquesta accepció és menys habitual, és de gran transcendència, ja que els materials reaccionen d'una manera o d'una altra, segons el medi en què es puguin trobar i les condicions que es donin. Així per exemple, a nivell global, l'oxigen reacciona amb els diferents elements, i l'oxidació (l'acció de l'oxigen) és una de les interaccions que s'aprecia com a quantitativament més important. Té també molt de ressò la combinació de determinats gasos (components del CFCs) amb l'oxigen, i n'ha propiciat el fenomen conegut com el “forat a la capa d'ozó”.

En ecologia, economia, política i sociologia, la defensa del medi està unida al desenvolupament sostenible. Al

segle XXI, el medi està fortament lligat a la capacitat de càrrega humana i a l'efecte de la globalització que caracteritza aquesta època.

Així, avui en dia, quan parlem de medi ambient parlem de gairebé tot: d'entorn natural, de terra, de flora i de fauna, de l'aigua, de l'aire, d'emissions

Flora, fauna, aigua, sorolls, residus, clima, terra, aire... El medi ambient és tot això, i com interactua

de gasos, de sorolls, de residus i la seva gestió, de contaminacions diverses, del clima... En definitiva, hi englobem totes les accions que tenen a veure amb la sostenibilitat dels recursos i la

millora de la qualitat de vida i de l'entorn, per ara i per al futur.

A Andorra són diverses les iniciatives que s'han engegat en aquest camp, i s'entén que són imprescindibles per a la preservació del Principat i del seu model econòmic i social. S'entén que l'entorn natural privilegiat és un actiu per a l'economia del país, un atractiu turístic per si mateix que cal preservar. Així, a part d'adoptar per unanimitat del Consell General la Declaració d'Emergència Climàtica, també s'han aprovat diverses lleis que busquen preservar el medi ambient i buscar la sostenibilitat. És el cas de la Llei de conservació del medi natural, de la biodiversitat i del paisatge, de la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, i la futura Llei d'economia circular, per citar-ne només tres. També hi ha multitud de reglaments i accions ciutadanes que es realitzen any rere any per conscienciar la població i millorar l'entorn, com el Clean Up Day, pel qual es retiren tones de deixalles de les nostres muntanyes, rius i boscos.

Feina de tots

ECOGRUP
Gestió de paper i cartró

PIRINENCA de SERVEIS
Gestió Integral de Residus

**NO TRENQUEM
EL CICLE.**
Cuidem el medi ambient.

grupheracles.com

RECICLATGE

Quins residus van a cada contenidor?

Avui en dia són poques les persones que no separin alguns dels seus residus per portar a reciclar. Sempre es pot escapar alguna cosa, per dir-ho d'alguna manera, però tots fem un esforç per reciclar la majoria d'aquells residus que tenim clar a quin contenidor s'han de dipositar.

Hi ha molts dubtes al voltant del reciclatge i dels residus i de què ha d'anar a cada contenidor. Hi ha moltes indicacions circulant al respecte, però no sempre són les correctes.

Amb la voluntat de potenciar el reciclatge entre la ciutadania, però sobretot fer un reciclatge de qualitat, els set comuns, conjuntament amb l'empresa responsable de la recollida de residus al país, han dissenyat i posat en marxa un web i la corresponent aplicació mòbil que han batejat com a Reciclem-

Bé. S'ha comprovat que actualment als contenidors de recollida selectiva hi ha encara força residus que no hi haurien de ser (com per exemple les caixes de pizza amb el paper i el cartró, o plàstics durs, com poden ser joguines, al contenidor groc). Tant el web com l'aplicació ReciclemBé responen a les preguntes que puguin sorgir. A part d'explicar què va a cada contenidor, també es pot demanar quin ha de ser el destí d'un residu en concret.

Així, al contenidor groc s'hi llencen

COMÚ D'ANDORRA LA VELLA

Diferents contenidors de brossa.

els envasos lleugers, que són les ampolles i envasos de plàstic, els envasos tipus bric i els metàl·lics, com són les llaunes. Però ni tot el que és plàstic és benvingut al contenidor groc ni tot es

pot reciclar. S'hi accepta el paper d'alumini i els motlles de rebosteria fets amb aquest mateix material, els envasos de sabons i detergents, i fins i tot els tàpers. El que no s'hi accepta són els

Més de 20 anys al vostre servei

Circutor
The future is efficiency

VMC
vector motor control

CPT
cirprotec

SIPCE
Sistemes i Processos de Continuitat Elèctrica, s.a.

Telèfon: 822 030 · Fax: 862 011 · sipce@sipce.ad · www.sipce.ad · Antic carrer Major, 17 · Andorra la Vella

aerosols, els envasos de medicaments o les joguines, guants, flors i plantes artificials, coberts o càpsules de cafè, entre d'altres. Tampoc llençarem al groc el plàstic de bombolletes protector ni l'embolcall d'objectes.

Al contenidor blau hi van els residus de paper i cartró, com són els folis, les revistes i els diaris, les bosses de paper i les capses de cartró. Però no hi podem llençar una bossa bruta de menjar, encara que sigui de paper. En aquest contenidor s'hi poden llençar llibretes amb el seu espiral, sobres i els porta rotlles de paper de vàter, de cuina, d'alumini o film. També s'hi accepta el paper de regal, les capses de medicaments sense el blíster i les capses de tabac o sabates. Ara bé, no van al contenidor blau ni el cartró de pizza ni els mocadors de paper, com tampoc les estovalles de paper, els adhesius ni les etiquetes, ni el cartró ploma. No llençarem en aquest contenidor arxivadors ni les bosses d'enviament de catàlegs i revistes. També evitarem llençar-hi clips i grapes, llimes d'ungles de cartró i plats de paper utilitzats o paper de regal plastificat.

En el contenidor verd, en el del vidre, hi va això, el vidre. Aquí s'accepten les ampolles de vidre de cava o xampany, de cervesa, de vi i ai-

La minideixalleria de l'aparcament del Parc Central d'Andorra la Vella.

gua. També les ampolles de solucions injectables i els pots de vidre. Sempre sense els taps metàl·lics, de suro o plàstic corresponents. Però no s'han de llençar al contenidor verd ni bombetes ni fluorescents, així com tampoc la bijuteria, les *caniques* o els miralls. De la mateixa manera, tampoc van en aquest contenidor els vidres de marcs de fotos i quadres o de les ulleres. Tampoc va en aquest contenir el cristall.

ELS ALTRES CONTENIDORS

Més enllà d'aquests tres contenidors clàssics, als quals cal sumar el del rebuig, on aniria tot allò que no es pot dipositar en els altres contenidors, a Andorra també trobem contenidors per a reciclar l'oli vegetal usat i el tèxtil. Al dels olis vegetals s'hi poden llençar, dins d'ampolles de plàstic transparent, els olis de fregir i el de les conserves. No poden anar a aquest contenidor els olis minerals,

tals com els de motor de vehicles o altres aparells. Als contenidors de color lila, de tèxtil, s'hi poden llençar banyadors, cortines, draps, llençols, robes de vestir, neoprè, roba interior i tovalloles. Ara bé, no hi dipositarem les baietes ni el calçat.

Els contenidors de medicaments caducats es troben als centres d'atenció primària i de salut del país, i també es recullen a les deixalleries comunals. Pel que fa al material sanitari, cal consultar amb la farmàcia de confiança o el metge, que en alguns casos també disposen de servei de recollida d'aquest tipus de residu.

A LA DEIXALLERIA

Hi ha residus que no van a cap dels contenidors exposats anteriorment i que tampoc són ben vinguts al gris, el del rebuig. Són els que han d'anar a la deixalleria: aerosols, bateries, bombetes, material informàtic, telèfons mòbils, electrodomèstics, pneumàtics, radiografies, productes químics, elements de ceràmica, ferralla, mobles i les restes de la poda, entre d'altres. Per a voluminosos, es pot fer ús del servei de recollida a domicili que ofereixen els comuns.

Assessorament ambiental
i alimentari

Tel. 80 35 80

www.altimirambitecnia.com

Organisme de
control ambiental

Assessorament
mediambiental

Control: aigua, aliments,
aire, soroll, residus,
sòls contaminats

Formació continuada
en aliments, legionel·la,
piscines, plagues...

administracio@altimirambitecnia.com

Av. Fiter i Rossell 6, 3r • AD700 Escaldes-Engordany • Andorra

RECOLLIDA DE LA BROSSA

PIRINENCA DE SERVEIS

La planta de reciclatge de cartró a Santa Coloma.

35.000 tones de residus generades durant el 2021

La Comissió de seguiment del servei de recollida selectiva de residus, formada pels set comuns i Pirinenca de Serveis, l'empresa concessionària de la recollida selectiva de diferents residus al Principat, ha fet públiques les dades de recollida selectiva del 2021.

El 2021 s'han recollit gairebé 35.000 tones de residus comptant els generats pels particulars i els comerços, el rebuig (la brossa normal, diguem-ne) i el vidre i els envasos, segons va informar recentment la Comissió de seguiment del servei de recollida selectiva de residus, que integren els set comuns i Pirinenca de Serveis, l'empresa concessionària de la recollida selectiva.

D'aquestes 35.000 tones, el 72% ha estat brossa i per tant no s'ha pogut reciclar. Tanmateix, el percentatge de recollida selectiva al Principat és més elevat que el 28% que reflecteixen aquestes dades, ja que hi ha molts residus lligats a les activitats empresarials que tenen uns circuits diferenciats i que van directament a les corresponents plantes de tractament, com és el cas dels generats en la construcció, l'automoció, els cartrons i embalatges de comerços, i distribuïdors que fan variar els percen-

tatges globals.

Les tones recollides representen un 3,28% menys que el 2020 i un 7,68% menys que el 2019. Això indica que el país segueix tenint una activitat econòmica reduïda, inferior encara a l'activitat de l'etapa prepandèmica. Descomptant la brossa, resulten 9.600 tones de paper/cartró, envasos lleugers, vidre i escombraries provinents de la recollida d'andròmines i dipositades a les deixalleries comunals. Aquests residus han representat un 0,13% menys que l'any passat i un 4,64% menys que el 2019.

L'anàlisi de les dades mostra variacions interanuals provocades per la pandèmia, i estacionals generades per la desigual afluència de turistes al país al llarg de l'any. El 2020, en ple confinament, es va percebre un augment de residus domèstics, principalment en zones residencials, on normalment es concentrava al vespre i els caps de

En general, s'han recollit un 3,28% menys de residus que l'any passat, i un 7,68% menys que el 2019

setmana, i un increment d'envasos i paper/cartró, atribuïble a l'augment del servei comercial i de restauració a domicili.

Pel que fa a variacions al llarg de l'any, destaca el desembre del 2021, quan es va incrementar, en relació amb el mateix mes de l'any anterior, un 45% la recollida de vidre, un 41% la d'envasos i un 28% la de paper i cartró. En el cas del vidre, la generació s'ha mantingut prop de les 200 tones mensuals, excepte a l'agost i al desembre, coincidint amb les temporades altes del turisme, quan s'ha enfilat a les 250. La generació d'envasos també fluctua seguint l'activitat turística, i oscil·lant de les 140-150 tones a començament d'any, fins a les

El 2021 s'ha tractat un 4,35% més de paper i cartró que l'any anterior, i un 4,18% menys de vidre

170-200 a l'estiu i repuntant novament al desembre a més de 200.

Si es mira amb més detall cada una de les fraccions de residus, es destaca que, per segon any consecutiu, el 2021 s'ha recollit selectivament més cartró, un 4,35% més que el 2020 i, si es comparen les dades amb el 2019, un 7,43% més. És un total anual de 3.051 tones.

El 2021 es van recollir selectivament 2.500 tones de vidre. Amb tot, la davallada respecte del 2019 és molt important, de gairebé un -15%, i d'un -4,18% respecte del 2020, fet que es pot atribuir, sobretot, a l'aturada de l'activitat hotelera i de restauració durant els primers mesos de l'any.

De forma similar, la recollida dels envasos lleugers ha decaït els darrers anys. S'ha passat de les 2.190 tones el 2019 a les 2.059 el 2020 i 2.029 el 2021.

La Comissió de seguiment del servei de recollida selectiva es reuneix periòdicament per fer un control, millorar-lo i apropar-lo tant al ciutadà com als productors singulars. També per aplicar mesures per a la consecució dels objectius establerts al Pla Nacional de Residus, que defineix els principis fonamentals de la gestió moderna dels residus del Principat d'Andorra i és l'instrument estratègic que orienta i guia la política de residus del Govern i dels Comuns.

NORMATIVA PER PROTEGIR LA FLORA I LA FAUNA

Preservar l'entorn de l'activitat humana

Hi ha tres nous reglaments que, en el seu conjunt, tenen l'objectiu de preservar i establir els nivells de protecció de la flora i la fauna del país davant, per exemple, l'impacte de les activitats humanes al medi natural.

Aquesta nova normativa, aprovada pel Govern l'estiu passat i que desenvolupa la Llei de conservació del medi natural, de la biodiversitat i del paisatge,

es desglossa en el Reglament d'activitats professionals en el medi natural, en el Reglament d'espècies de fauna protegides i en el Reglament d'espècies de flora protegides.

El Reglament d'activitats professionals en el medi natural té per finalitat, a l'efecte de protegir el medi natural, la definició de les activitats susceptibles de provocar un impacte al medi natural i fixar els requisits que ha de complir cadascuna. Així doncs, amb l'informe previ de la Comissió de Coordinació i Seguiment de l'Estratègia Nacional de

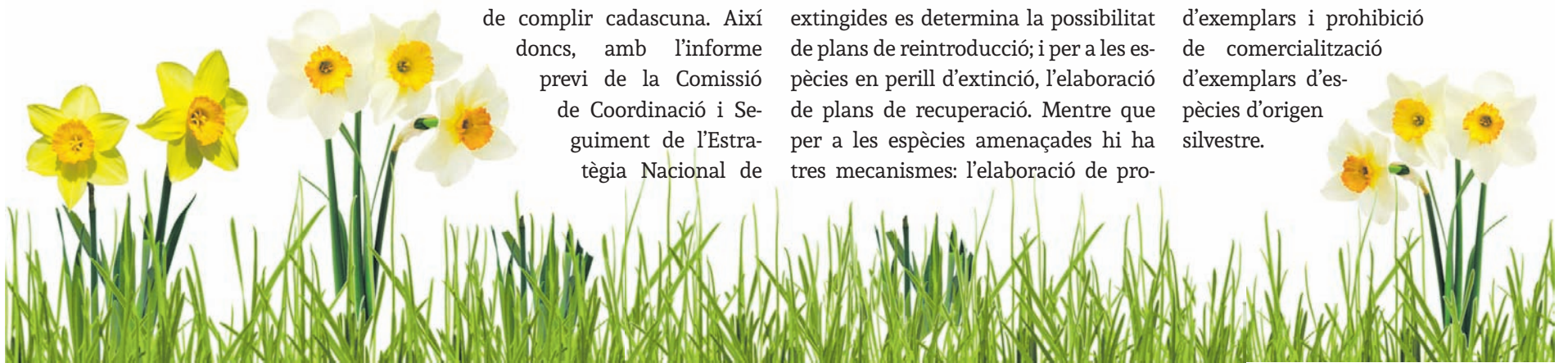
la Biodiversitat d'Andorra (CENBA), s'han establert diferents categories i per dur-les a terme s'ha determinat la necessitat de disposar d'un reconeixement que acrediti el seguiment d'una formació en protecció i conservació del medi natural d'Andorra. En aquest cas, els professionals disposen d'un termini màxim de tres anys per complir el requisit.

Pel que fa als reglaments d'espècies de flora i fauna protegides, aquests estableixen el llistat d'espècies protegides i els seus nivells d'amenaça: protegida, amenaçada, en perill d'extinció o extingida.

Així doncs, en el cas de les espècies extingides es determina la possibilitat de plans de reintroducció; i per a les espècies en perill d'extinció, l'elaboració de plans de recuperació. Mentre que per a les espècies amenaçades hi ha tres mecanismes: l'elaboració de pro-

grames de seguiment i conservació, el procediment d'avaluació ambiental per a actuacions que puguin afectar-les i l'autorització del ministeri per a l'exhibició d'exemplars amb finalitats culturals i de difusió en campanyes de protecció i conservació de la biodiversitat. A més, es prohibeix recol·lectar, tallar, desarrelar i destruir exemplars o alguna de les seves parts, excepte en els hàbitats prioritaris, en què es poden mantenir les pràctiques de maneig tradicional.

En relació amb les espècies protegides es fa necessària l'autorització del ministeri competent per a importació, exportació, transport o possessió d'exemplars i prohibició de comercialització d'exemplars d'espècies d'origen silvestre.

Biotop

LEGIONEL·LA
Tel: 837115

biotop@andorra.ad
+376 837 115
C/ Guillem Areny núm. 10 3r pis
AD400 La Massana

Biotop som una empresa que compta amb més de 20 anys d'experiència en el control i prevenció de plagues. Oferim serveis de desinsectació, desratització, tractaments de la fusta, neteja i desinfecció de dipòsits d'aigua potable, control i prevenció de Legionel·la, assessorament en seguretat alimentària i cursos de formació de manipuladors d'aliments i manipuladors d'aigua.

El nostre personal disposa de la formació tècnica específica continuada i dedica els esforços al desenvolupament dels nostres serveis.

Biotop

Control i Prevenció de la Legionel·la

Higiene ambiental i alimentària

FUTURA LLEI D'ECONOMIA CIRCULAR

Un veritable canvi d'hàbits de la població

El Consell General està treballant la futura Llei d'economia circular, que estableix un seguit d'objectius "molt ambiciosos": augmentar fins al 65% el reciclatge de cara al 2035 i reduir un 10% la generació de residus, el consum d'aigua per sota dels 150 litres, i el malbaratament alimentari, a la meitat.

La futura Llei d'economia circular preveu un canvi de model de producció i de consum més sostenibles, estimulant un canvi d'hàbits de la ciutadania. El nou model circular ha de permetre assolir els objectius que s'hi marquen, entre els quals destaquen l'increment del reciclatge fins al 65% i la reducció de la generació de residus en un 10%, la del consum d'aigua per sota dels 150 litres per dia i persona i la del malbaratament

alimentari a la meitat. I tot això abans del 2035 (del 2030 en el cas dels aliments). Es tracta d'uns objectius "molt ambiciosos", tal com reconeix la directora del departament de Medi Ambient, Sílvia Ferrer, però que alhora s'alineen amb les directives europees i amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible fixats per les Nacions Unides. I també dona resposta a la declaració d'emergència climàtica adoptada per unanimitat del Consell General en relació amb la millora del reciclatge i la prohibició de determinats productes de plàstic d'un sol ús.

Per aconseguir aquests objectius és necessari un canvi d'hàbits de la població cap a un consum més responsable i sostenible, un "aspecte clau" és anar deixant enrere els productes d'un sol ús i els envasats, i especialment aquells embolcallats individualment. Ferrer defensa que es tracta d'un seguit de "petits canvis que, sensibilitzant tota la ciutadania, s'han d'anar fent". Per arribar-hi s'està treballant una estratègia d'economia circular, un full de ruta amb les accions que han de permetre la transició cap a l'economia circular que inclouen promoure un consum responsable, fomentant una reducció

mitat del Consell General en relació amb la millora del reciclatge i la prohibició de determinats productes de plàstic d'un sol ús.

Un cistell ple amb productes adquirits a granel.

NEIDA

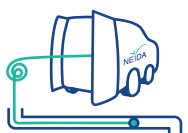
Neteges industrials i gestió de residus www.neida.ad ~ +376 877 330

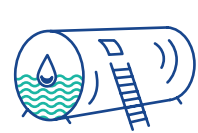
SERVEI D'URGÈNCIES 332 259

Neteges industrials

Diagnosis i rehabilitació de xarxes

Manteniment de dipòsits d'hidrocarburs

Gestió de residus, economia circular

Transport T-0061

Emmagatzematge EE-0008

Tractament ET-0015

Neteges Industrials d'Andorra

Ptge. Antònia Font Caminal, 1 - Despatx 602 A

Escaldes-Engordany AD700 - ANDORRA

SARAH CHAI/PEXELS

ció del consum de recursos naturals primaris; allargar la vida útil dels materials i fomentar la reutilització dels productes; millorar la gestió dels residus i afavorir que els residus esdevinguin recursos.

REDUIR UN 10% ELS RESIDUS

Un dels objectius que establirà la Llei d'economia circular és la reducció del 10% de la generació de residus. Per això cal deixar enrere els productes d'un sol ús i buscar-ne d'altres amb una vida útil més llarga i que al final d'aquesta es puguin reciclar.

Així, per aconseguir aquest objectiu es prohibiran determinats productes, entre d'altres accions. Els primers a prohibir-se seran els productes de plàstic d'un sol ús que tinguin una alternativa sostenible. És el cas dels coberts de plàstic, les palletes o els bastonets de cotó escuraorelles. Aquests ja comença a ser difícil de trobar-los a les prestatgeries dels supermercats, perquè les directives europees són d'aplicació als països veïns i ja disposen d'alternatives. D'altres productes, com ara els

envasos de porexpan per a productes de consum immediat, també quedaran prohibits. La llista de productes prohibits s'anirà ampliant en funció de l'evolució que segueixi la normativa d'Europa i de l'aparició de productes alternatius, explica Ferrer. També es facilitarà que la ciutadania pugui fer la compra fent ús dels seus propis envasos reutilitzables (tàpers, ampolles, etcètera) com ja es fa amb les bosses per a la fruita i verdura a granel o per transportar la compra.

MALBARATAMENT ALIMENTARI

La futura Llei preveurà la reducció del malbaratament alimentari fins a la meitat en vuit anys, el 2030. És un objectiu molt ambiciós, sí, però "cada vegada hi ha més consciència" sobre aquest fet. La llei estableix una jerarquia per a la prevenció del malbaratament alimentari i preveu diferents accions, com ara la formació al personal dels sectors de la distribució d'alimentació i de la restauració, l'establiment de punts específics en els comerços per a la venda de productes amb dates de caducitat o con-

sum preferent properes, la promoció de la venda a granel, la promoció dels bancs d'aliments, tot per evitar que es gestionin com a residus aliments i productes encara aptes per al seu consum.

D'altra banda, s'establirà l'obligació, per als gestors dels serveis de menjador escolars i de cases pairals, de fer un inventari de malbaratament alimentari. Pel que fa als restaurants, aquests hauran de permetre que els clients s'enduguin de la manera més sostenible possible el que els hagi quedat al plat. Per reduir els residus generats per la restauració, també es promourà l'aigua de l'aixeta i així eliminar els envasos de plàstic i de vidre d'un sol ús.

L'ADMINISTRACIÓ, EXEMPLE

L'Administració haurà de ser exemple i fomentar el canvi d'hàbits. Així, a més de crear diferents programes d'ajuts per desenvolupar la implementació de mesures d'economia circular, aquestes es tindran en compte a l'hora d'adjudicar els pertinents concursos públics.

GRÀCIES A LA TAXA VERDA

Rebaixem el preu del transport públic per fer-lo d'accés universal

- ✓ *Mobilitat sostenible*
- ✓ *Transició energètica*
- ✓ *Menys emissions de CO2*

Nou abonament a 30 € al mes

Aconsegueix-lo a l'aplicació **Mou.T.B** i als punts habituals

Amb un **petit gest**, fas un **GRAN PAS**

www.govern.ad/taxaverda

Govern d'Andorra

CELSIUS SL

Daikin Altherma 3: un sistema que uneix disseny, tecnologia i eficiència

Daikin Altherma 3 és un sistema de bomba de calor que ofereix aire condicionat a l'estiu, calefacció a l'hivern i aigua calenta sanitària (ACS per les sigles en castellà) durant tot l'any, amb un impacte ambiental baix, un funcionament senzill i un disseny d'última generació, cosa que millora l'experiència total del consumidor. En aquest sentit, els equips Daikin Altherma 3 destaquen per oferir la tecnologia més avançada del mercat, proporcionant als usuaris un alt i màxim confort fins i tot amb temperatures exteriors de -28°C. Aquesta tecnologia, capaç de produir aigua a temperatures de fins a 70°C, és adequada per a sistemes de calefacció per terra radiant i radiadors. Les noves unitats interiors: disseny integrat, disseny mural i disseny compact inclouen sistema de control fotovoltaic i connectivitat via app per a control remot.

Quant al seu baix impacte mediambiental, re-dueix el potencial d'escalfament atmosfèric fins a un 75% gràcies a la incorporació dels darrers avenços del mercat, com ara Bluevolution, que combina la tecnologia del compressor de Daikin amb el nou refrigerant R-32. "Daikin Altherma és

capaç d'aconseguir rendiments superiors al 500% en extreure l'energia gratuïta de l'aire, cosa que equival a un 80% d'estalvi respecte a un sistema de calefacció tradicional", explica David Díaz, cap de Producte de Calefacció a Daikin AC Spain. "Així, aquest equip es pot utilitzar juntament amb els emissors de calor que esculli l'usuari final, com ara: calefacció per terra radiant, radiadors de baixa i alta temperatura i/o unitats *fancoils*", comenta. A més, les unitats interiors Daikin Altherma 3 presenten un disseny modern i combinable amb tota mena d'espais que tenen cura de l'estètica de la llar. Així mateix, el panell de la unitat interior, concretament el frontal de pantalla LED, inclou el sistema Daikin Eye, que permet saber d'una sola ullada l'estat de la solució mitjançant un codi de colors intuïtiu i senzill. Per exemple, la presència del color blau indica un funcionament correcte de la unitat, mentre que el vermell ens assenyala que està fora de servei.

En resum, Daikin Altherma 3 és la combinació perfecta d'alta tecnologia, confort i sostenibilitat, ideal per a tot tipus de llars.

SOBRE DAIKIN

Daikin és actualment el proveïdor líder en solucions integrals de climatització: aire condicionat, calefacció, refrigeració i sistemes hidrònics (refredadores, climatitzadors i fancoils). Amb més de 90 anys d'experiència en la fabricació d'equips de climatització avançats i d'alta qualitat per a aplicacions residencials, comercials i industrials, Daikin compta amb més de 90 plantes de producció a tot el món.

La companyia va començar a operar a Espanya el 1982, donant resposta a la demanda creixent d'equips de climatització d'alta qualitat que es donava tant a Europa com al nostre país. En aquest temps, ha esdevingut una de les filials de vendes més importants de la firma japonesa. Avui dia, Daikin ofereix una àmplia cobertura de solucions i serveis a tot el territori. Vuit delegacions són les encarregades de portar els productes a qualsevol punt de la geografia espanyola i andorrana.

Daikin Indústries és un símbol de cooperació entre Orient i Occident en atendre les necessitats dels nostres clients a un total de 150 països.

El purificador d'aire Daikin MC55W és elegit "Produkte de l'any 2022" pels consumidors

El model MC55W ha aconseguit aquesta distinció dins de la categoria de Purificació d'Aire, a la 22a edició del Gran Premi d'Innovació.

www.daikin.es

**Dues vegades eficaç
Dues vegades Daikin**

Perquè només som aire condicionat.
També som **experts en calefacció** i aigua calenta sanitària.
Amb solucions com l'aerotermita amb la que pots tenir
tot en un mateix equip.
Dues vegades eficaç. Dues vegades Daikin.
Una calefacció que, a més, netaja i purifica l'aire de la teva llar.

reddot award 2018
winner

DELEGACIÓ DAIKIN A ANDORRA:

Avda. del Pessebre, 30 baixos- local 1
AD700 ESCALDES-ENGORDANY
ANDORRA

+376 822198

+376 829330

+376 364661

celsius@andorra.ad

GRUP L'HOME DEL SAC

Compra de tota mena de ferralla al millor preu i al comptat

El grup L'Home del Sac, especialista en reciclatge i economia circular, ha obert una nova planta per a la compra de ferralla, bateries, aparells elèctrics, cables, etcètera

El grup L'Home del Sac és especialista i tot un referent en el món del reciclatge. Plenament conscient de la importància que té l'economia circular per al nostre país i compromès amb el medi ambient, els darrers anys ha realitzat un seguit d'inversions ambicioses amb l'objectiu de millorar els serveis que ofereix tant a particulars com a empreses i institucions públiques.

El grup empresarial, que inclou Feper Recicland, compta amb un equip professional i especialitzat de més de 50 treballadors, amb una moderna flota de vehicles i maquinàries, i té implantat un sistema de gestió de la qualitat ISO 9001 i 14001, que demostren el seu compromís envers el medi ambient, la qualitat dels seus serveis i la satisfacció dels seus clients.

Entre les inversions estratègiques realitzades pel grup L'Home del Sac cal destacar la del centre de reciclatge, obert l'abril del 2021, modern, espaiós i molt cèntric, ubicat a Prat Salit número 8, a Santa Coloma. Es tracta d'una planta especialitzada en la compra de tota mena de ferralla i metalls, bateries, aparells elèctrics i electrònics, extintors, cables i altres, garantint sempre el millor preu de mercat i pagament al comptat d'aquells residus valoritzables.

En aquesta planta de Feper Recicland també s'ofereixen altres serveis: destrucció de documentació confidencial, disposa de la maquinària necessària per donar un servei personalitzat, professional i totalment confidencial de la recollida i destrucció de paper confidencial, amb l'emissió del certificat corresponent; desballestament de vehicles fora

El Grup L'Home del Sac té autorització per gestionar tot tipus de residus, tant perillosos com no

d'ús, el grup està autoritzat pel departament de Medi Ambient del Govern per fer el tractament de descontaminació de vehicles fora d'ús (VFU) i emetre el certificat de desballestament necessari per poder donar de baixa definitiva els vehicles; transport, emmagatzematge i exportació d'amiant, el grup també està autoritzat i inscrit al Registre d'Empreses amb Risc d'Amiant (RERA) i gestiona els residus que contenen fibres d'amiant sempre

garantint la seguretat i la salut tant dels operaris com de l'entorn.

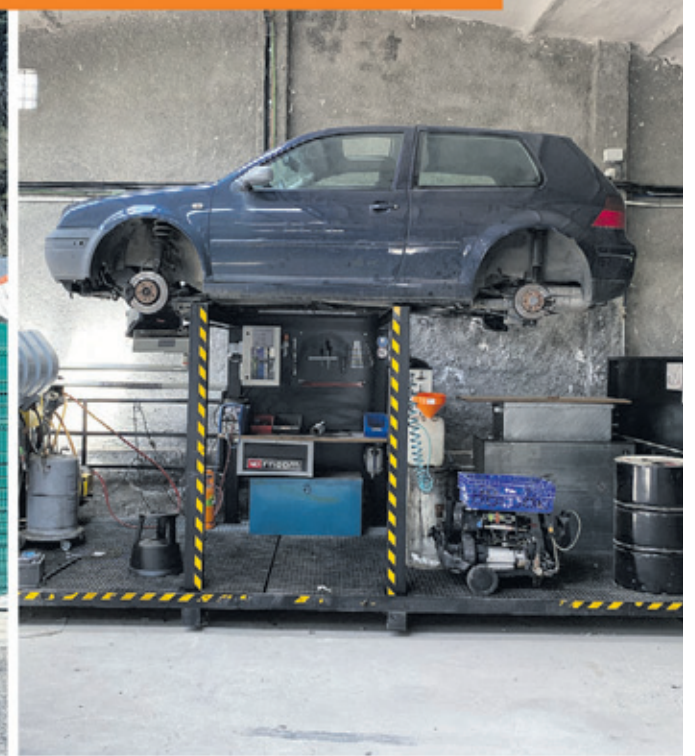
El grup L'Home del Sac disposa també d'altres plantes autoritzades per tal de donar un servei eficient i integral per a la gestió dels residus, des de la recollida i recepció fins a l'emmagatzematge i el tractament de tota mena de residus: runes i altres materials de la construcció, envasos, residus perillosos i no perillosos i aliments caducats. Així mateix, també ofereixen els serveis de buidatge de locals i de lliurament i recollida de contenidors i sacs a peu d'obra.

RECICLATGES FEPER

GRUP L'HOMME DEL SAC

Els esperem a la nostra nova planta de reciclatge,
al carrer Prat Salit, número 8 de Santa Coloma

Com arribar-hi?

COMPRA DE
FERRALLA
I METALLS

DESBALLETAMENT
DE VEHICLES

RESIDUS
ELECTRÒNICS

COMPRA DE
BATERIES

DESTRUCCIÓ DE
DOCUMENTS
CONFIDENCIALS

Centre dedicat a la compra de residus de metalls,
desballestament de vehicles, recepció de residus electrònics i
destrucció de documents confidencials

C/ Prat Salit, núm. 8. AD500 Santa Coloma, Andorra la Vella
+376 722 292 · info@homedelsac.ad

FONTS D'ENERGIA SOSTENIBLE

FEDA vol duplicar la producció d'energia de CTRASA

Properament, FEDA adquirirà les accions de Ctrasa que estaven en mans del Govern i posarà en marxa un pla per millorar l'eficiència del Centre de Tractament de Residus per incrementar la producció d'electricitat i calor.

El Consell General ja ha aprovat la Llei per a l'adaptació de la societat pública Ctrasa com a instrument de gestió directa, preveient que FEDA adquireixi el 100% de les accions (ja n'era la propietària del 71,7%) i garantint que la totalitat del capital d'aquesta serà sempre públic.

D'aquesta manera, FEDA esdevindrà la gestora del centre de valorització energètica i els seus actius. L'objectiu serà aplicar una estratègia per adaptar aquesta infraestructura imprescindible per al tractament dels residus que generem a les necessitats de la transició energètica. Així, s'aprofundirà en la valorització dels residus mitjançant la producció d'electricitat i calor, segons expliquen des de la parapública, i duplicant la producció d'energia de Ctrasa.

En aquest sentit, en el pla d'acció per a aquesta filial de FEDA es preveu poder incrementar la producció de la que avui és la segona font d'energia del país, després de la central hidroelèctrica de FEDA, i alhora reduir les emissions del centre, situant-lo entre els més eficients i menys contaminants d'Europa. Aquest augment suposarà una reducció de la dependència energètica. Així es contribuirà a augmentar la producció nacional perquè Andorra s'acosti al 33% d'energia nacional, que és l'objectiu de la Llei de transició energètica per al 2030 i una posta de FEDA que s'acompanya d'altres projectes renovables solar i eòlic.

La ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, i presidenta de FEDA, Sílvia Calvó, va destacar en el

El Centre de tractament de residus.

Es preveu que el 2028 Ctrasa produeixi 20,7 GWh/any elèctrics i 28,5 GWh/any tèrmics

debat al parlament la capacitat de gestió del grup, "gràcies a l'experiència en l'àmbit de la transició energètica" i el fet que el pla prevegi la producció d'encara més energia, tant elèctrica com tèrmica, i la reducció de les emissions. En aquest sentit es vol aprofundir en la sostenibi-

litat del centre, seguint el previst per la Llei de la transició energètica i el canvi climàtic, i emmarcar-lo en les ambicions de la futura llei de l'economia circular per al 2035.

Per fer-ho, s'aplicaran millores en la infraestructura, per augmentar la producció d'energia tèrmica que es distribuirà a través de la xarxa de calor d'Andorra la Vella. Així, el 2028 es preveu que es podria duplicar l'aprofitament energètic que es fa actualment i es calcula que es podrien produir 20,7 GWh/any elèctrics i 28,5 GWh/any tèrmics. D'altra banda, s'aplicaran també millores en l'àmbit mediambiental que faran reduir les emissions del centre, tot i que actualment ja compleix a bastament les directives europees en la matèria.

'Un planeta submergit pel plàstic', una mostra per conscienciar

Un planeta submergit pel plàstic, del fotoperiodista James Whitlow Delano, es pot veure al llarg de tot el 2022 al MW Museu de l'Electricitat. Aquesta mostra, que va formar part del Festival Internacional de Fotoreportatge, Visa pour l'image - Perpignan, evidencia la problemàtica mundial que representen les deixalles de plàstic, i convida els espectadors a implicar-se en el repte de l'eliminació d'aquests residus, ja que convergeix tothom.

L'exposició fotogràfica és fruit de la col·laboració entre FEDA i l'Ambaixada de França, que un any més s'han unit per continuar acostant la cultura fran-

cesa al país i a més amb una temàtica vinculada a la sostenibilitat, que és un eix prioritari per a les dues institucions.

Un planeta submergit pel plàstic mostra la presència d'aquest element a tot el món, com es troba en tota mena de materials i les conseqüències nefastes que té, quan es descompon i entra en la cadena alimentària, contamina sòls, aire i aigua.

En les fotografies es pot veure que els residus plàstics són a tot arreu. Des del més alt assentament del planeta, a 5.400 metres d'altitud, al Perú, fins a la Fossa de les Marianes, el lloc més profund de la Terra, passant pel gel àrtic, on ja es

La mostra 'Un planeta submergit pel plàstic', al MW Museu de l'Electricitat.

troben microplàstics.

James Whitlow Delano és un fotògraf nord-americà establert al Japó amb una llarga i reconeguda trajectòria professional. Ha guanyat diversos premis prestigiosos i ha exposat arreu del món. Ha estat guardonat per quatre dels seus llibres fotogràfics monogràfics, com ara *Empire: Impressions from China* i *Black*

Tsunami: Japó 2011.

Alguns dels seus treballs a la Xina, al Japó, a l'Afganistan o Birmània han sigut citats en certàmens de primer ordre com ara el Premi Alfred Eisenstadt (de la Universitat de Columbia, i la revista *Life*), l'Oskar Barnack de Leica, Picture of the Year International, NPPA Best of Photojournalism.

Nova exposició al MW Museu de l'electricitat: **UN PLANETA SUBMERGIT PEL PLÀSTIC**

EXPOSICIÓ DE FOTOPERIODISME
de James Whitlow Delano

Informació i reserves
www.fedacultura.ad

VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR

Cicle de conferències de la Vall del Madriu-Perafita-Claror 'Patrimoni de la humanitat, patrimoni de tots'

Durant tot el mes de març, cada setmana, la Vall del Madriu-Perafita-Claror organitza una conferència d'una durada aproximada d'una hora amb l'objectiu d'apropar la vall i la seva història al públic en general.

9 de març: 'L'impacte de les obres de Fhasa en el paisatge cultural de la vall del Madriu-Perafita-Claror'

El 1929 s'inicien les obres de la central hidroelèctrica de FHASA. Última gran intervenció humana a la vall del Madriu-Perafita-Claror, durant la conferència coneixerem en què van consistir les obres i com estan íntimament lligades a la història d'Andorra.

- **Conferenciant:** Albert Moles, director general de FEDA, i Kàtia Vilana, guia del MW Museu de l'electricitat.
- **Lloc:** sala de sessions del Comú de Sant Julià de Lòria.
- **Horari:** 19.30 h.
- **Preu:** gratuït.

La conferència anirà acompanyada d'una sortida guiada que es farà el 27 d'agost.

15 de març: 'La siderúrgia a la Vall del Madriu-Perafita-Claror'

En aquesta conferència ens explicaran l'impacte que va tenir l'activitat siderúrgica a la Vall del Madriu-Perafita-Claror i en la modelació del seu paisatge, així com els treballs de rehabilitació que s'estan realitzant a la Farga del Madriu.

- **Conferenciant:** l'historiador del departament de Patrimoni Cultural del Govern d'Andorra Olivier Codina.
- **Lloc:** sala de sessions del Comú de Sant Julià de Lòria.
- **Horari:** 19.30 h.
- **Preu:** gratuït.

La conferència anirà acompanyada d'una sortida guiada (format per definir).

22 de març: 'Orris i ramaderia a la Vall del Madriu-Perafita-Claror'

Aquesta conferència farà una aproximació a la història de la ramaderia ovina a la Vall del Madriu-Perafita-Claror, de l'edat mitjana al segle XIX, i descripció dels principals conjunts d'orris, pletes i cabanes de pastor que es troben a la Vall: Claror, Perafita, Estall Serrer, Baell, Setut, Riu dels Orris.

- **Conferenciant:** David Mas Canalís, historiador.
- **Lloc:** sala de sessions del Comú de Sant Julià.
- **Horari:** 19.30 h.
- **Preu:** gratuït.

La conferència anirà acompanyada d'una sortida guiada que es farà el 25 de juny

29 de març: 'Reptes i perspectives per a una transició del turisme en els territoris de muntanya'

Amb el títol: *Quels enjeux et perspectives pour une transition du tourisme dans les territoires de montagne*, el professor Torrente ens explicarà com el repte del segle XXI és fer més sostenible el turisme als territoris de muntanya.

- **Conferència en francès.**
- **Conferenciant:** Pierre Torrente, director del Campus d'Oficis i Qualificacions Turístiques dels Pirineus de la Universitat de Tolosa Jean Jaurès.
- **Lloc:** Auditori Claror
- **Horari:** 19.30 h.
- **Preu:** gratuït.

La conferència anirà acompanyada d'una sortida guiada el 2 de juliol.

INSCRIPCIONS/MÉS INFORMACIÓ

- Portal de la Vall: c/Prat de la creu, 74-76 Baixos, edifici comunal-AD500 Andorra la Vella, portal@madriu-perafita-claror.ad o bé als telèfons: 823 000 / WhatsApp: 344 311
- Les places són limitades, necessària inscripció prèvia.
- Es respectaran les mesures anti-Covid vigents.

Organització
de les Nacions Unides
per l'Educació,
la Ciència i la Cultura

Vall del Madriu-Perafita-Claror,
declarat Paisatge Cultural
del Patrimoni Mundial
per la UNESCO des de 2004

Vall del Madriu-Perafita-Claror

La història de la Vall del Madriu-Perafita-Claror és la història d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Organització
de les Nacions Unides
per l'Educació,
la Ciència i la Cultura

Vall del Madriu-Perafita-Claror,
declarat Paisatge Cultural
del Patrimoni Mundial
per la UNESCO des de 2004

Si voleu conèixer 'in situ' la Vall i descobrir la
riquesa cultural i paisatgística que s'hi amaga
podeu realitzar diferents excursions seguint
els nombrosos camins i GRs que la travessen,
així com realitzar la ruta de la siderúrgia o de
la biodiversitat, entre moltes d'altres. Trobareu
tota la informació sobre aquestes rutes i moltes
altres a la nostra pàgina web

📍 Prat de la Creu 74-76, baixos - Andorra la Vella

✉ info@madriu-perafita-claror.ad

🌐 www.madriu-perafita-claror.ad

☎ (+376) 823 000

📷 @vall_madriu_perafita_claror (#vmcpc)

📱 Vall del Madriu-Perafita-Claror

🐦 MadriuPerafitaClaror (@VMPC_Andorra)

ANDBANK

ESG, per les seves sigles en anglès, *environmental, social and governance*

Banca Privada: ESG en l'assessorament financer

Un dels grans canvis i reptes als quals ens enfrontem, i que sens dubte canviarà el món de la indústria financera tal com la coneixem fins ara, és el de la integració de criteris extrafinancers basats en la sostenibilitat per a la presa de decisions d'inversió. Aquest fet l'hem estat veient els últims anys, però el seu creixement s'ha incrementat de manera important els últims mesos marcant el camí a seguir en la indústria amb pautes i criteris a incloure a partir d'ara.

Aquest fet té la seva argumentació en tres pilars bàsics que donen un clar suport de llarg termini a nivell de fluxos al món de la sostenibilitat i que està estretament relacionat amb el món de les megatendències de futur, com són el canvi climàtic, la transició digital basada en la tecnologia i els canvis demogràfics, i que suposen canviar la manera i l'aproximació en com ens acostàvem a l'hora de fer la gestió i l'assessorament d'actius. Aquests pilars estan basats, primer, en les empreses, on existeix un clar compromís a buscar i millorar els seus aspectes en matèria ambiental, social i de governança. Segon, pel costat dels inversors, on cada vegada existeixen més preferèn-

cies i exigències buscant que s'incloguin aquest tipus de criteris a les seves inversions, i tercer i el més important, per l'impacte que suposa en tots els aspectes l'àmbit regulador, empenyent a totes les entitats que gestionen i assessoren en matèria d'inversió a complir amb determinades exigències i aplicant criteris de sostenibilitat. Aquest últim punt suposa crear un marc comú i homogeneïtzar

les exigències per a totes les entitats i evitar així un dels principals problemes amb el qual ens trobàvem fins ara i que es produïa quan existeixen certes llacunes legals, com és el cas Greenwashing, que és la creació d'una imatge il·lusòria de responsabilitat ecològica.

Des del punt de vista del treball dels equips de selecció de fons, el nou escenari planteja importants canvis en el nostre dia a dia i en com abordar la selecció incorporant criteris de sostenibilitat, ja que ens obliga a incorporar noves mètriques en el mesurament de ràtios (controvèrsies, petjada de carboni, compliments de KPI's en factors ambientals, socials i de governança) la implementació de nous mètodes d'anàlisis per a poder entendre les diferents estratègies

El món de la indústria financera incorpora criteris extrafinancers basats en la sostenibilitat per a la presa de decisions d'inversió

que suposa el món de la sostenibilitat (exclusió, inclusió, best in class, impacte, engagement, proxy voting, etc). En qualsevol cas, això suposa un avanç en el com fem les coses, perquè el fet d'incorporar aquest tipus de criteris extrafinancers i de sostenibilitat té un propòsit final, que va en la línia de

El món de la sostenibilitat està estretament relacionat amb les megatendències de futur: el canvi climàtic, la transició digital basada en la tecnologia i els canvis demogràfics

millorar i reforçar els processos de selecció i que no és un altre, sinó a millorar els processos per aconseguir una decisió final millor en la selecció, que suposi un millor risc/retorn eliminant els possibles riscos en aquells actius que no tinguin en compte la sostenibilitat.

En aquest context, la indústria sobretot en la banca privada es prepara per a donar resposta a aquesta demanda i tendència imparable en el món de la sostenibilitat obrint-se noves maneres d'assessorar els clients, ja que com demostren els estudis i els números, ja no es tracta d'aconseguir millors retorns i a més fer-ho d'una manera més sostenible, sinó fer-ho evitant riscos perquè al final el fet d'incorporar criteris extrafinancers ens aporten una visió més objectiva, global i sostenible a l'hora de prendre decisions d'inversió.

Aquesta filosofia ens ha permès obtenir la màxima qualificació en el Morningstar Sustainability Ràting

On volem plasmar aquests canvis és en el nostre fons, article 8 en SFDR, Sigma Global Sustainable Impact. Amb una gestió sostenible i socialment responsable cerca obtenir rendibilitats consistents i, al mateix temps, generar un retorn real i tangible.

Aquesta filosofia ens ha permès obtenir la màxima qualificació en el Morningstar Sustainability Ràting, una mesura que indica la bondat de les companyies incloses en el fons en relació amb la gestió del risc i les oportunitats d'inversió responsable en comparació amb fons similars.

I el més important, el GSI cedeix el 9 % de la comissió de gestió i el 100 % de la comissió d'èxit del fons a entitats i fundacions que destinen els seus esforços a la lluita contra el càncer. Un model compromès amb l'impacte social, amb el qual tots guanyem.

ANDBANK /
Private Bankers

Inverteixi en vida

Sigma Global Sustainable Impact (GSI)

El fons d'Andbank que inverteix en companyies amb les millors pràctiques en sostenibilitat i cedeix el 9 % de la comissió de gestió i el 100 % de la comissió d'èxit a projectes d'investigació contra el càncer.*

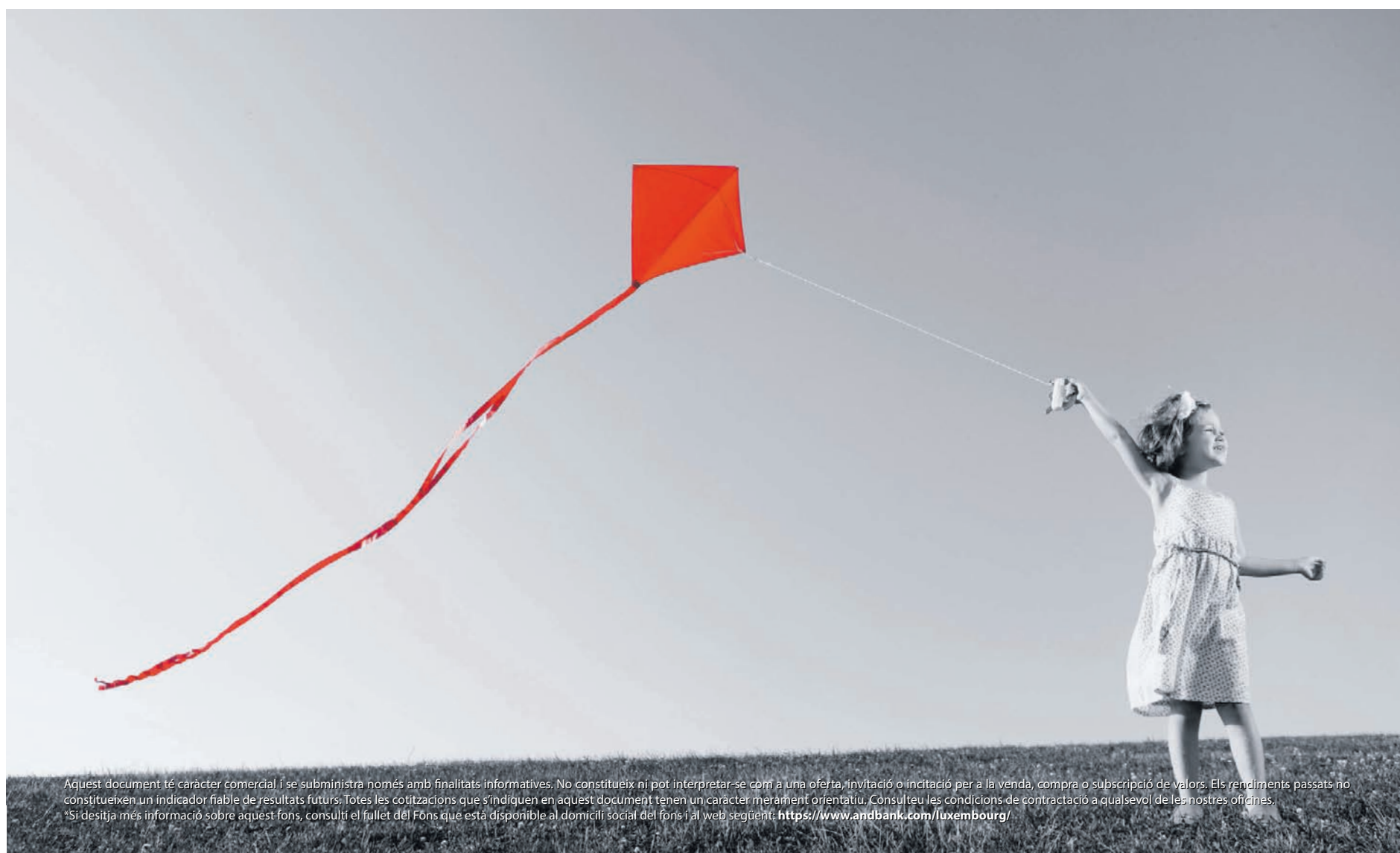
La rendibilitat acumulada fins al 31/12/2021 del fons **és del 20,5 %** (anualitzada de 6,5 %).

Si fa tres anys hagués invertit 10.000 euros, el 31 de desembre de 2021 hauria obtingut 2.048 euros de rendibilitat i l'entitat hauria donat 249,8 euros a investigació oncològica.

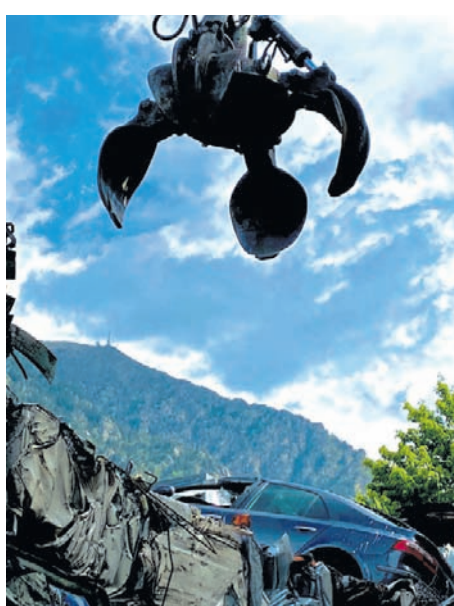
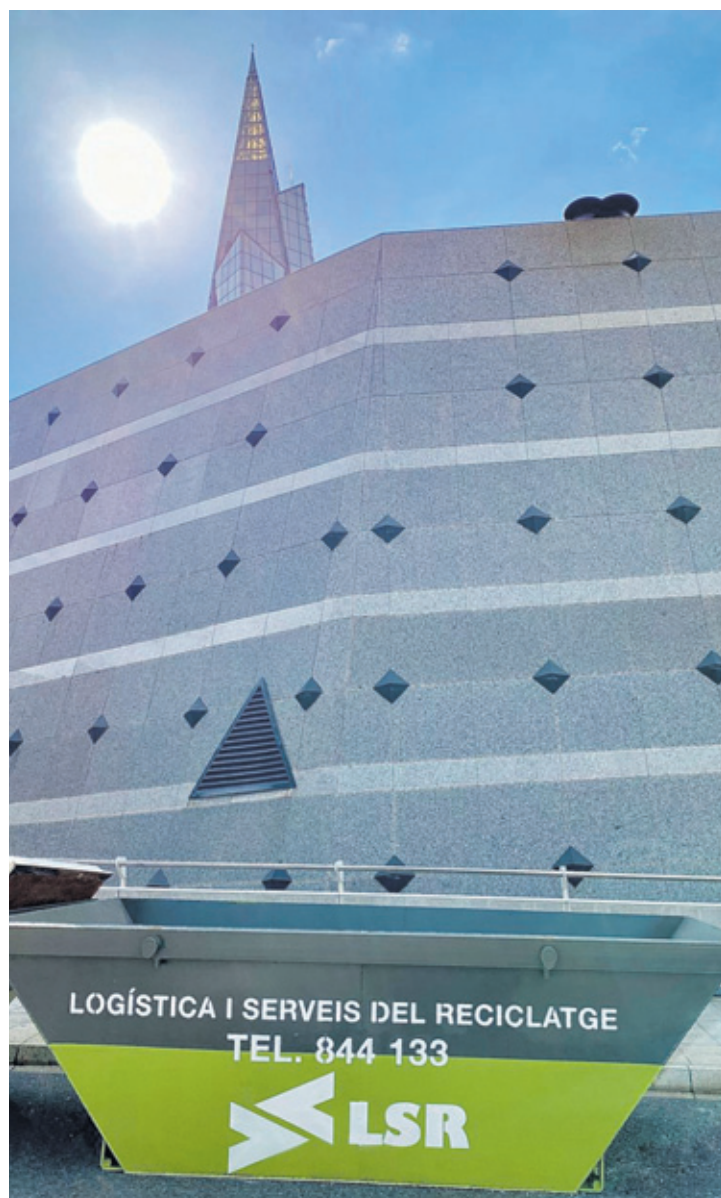
Morningstar Sustainability Rating

andbank.com

Aquest document té caràcter comercial i se subministra només amb finalitats informatives. No constitueix ni pot interpretar-se com a una oferta, invitació o incitació per a la venda, compra o subscripció de valors. Els rendiments passats no constitueixen un indicador fiable de resultats futurs. Totes les cotitzacions que s'indiquen en aquest document tenen un caràcter merament orientatiu. Consulteu les condicions de contractació a qualsevol de les nostres oficines.
*Si desitja més informació sobre aquest fons, consulti el fulllet del Fons que està disponible al domicili social del fons i al web següent: <https://www.andbank.com/luxembourg/>.

GRUP REFESA

El grup REFESA contribueix en l'economia circular

La preservació del medi ambient és cosa de tots. Cada vegada es generen més residus, i en conseqüència augmenta la necessitat de reforçar les metodologies de reciclatge. És important que, com a societat, apostem per les empreses curoses amb el medi ambient, com són les del Grup REFESA, i que contribuïm en l'economia circular.

El Grup REFESA és un referent en el sector del reciclatge i de la gestió de residus. Parteix de dues premisses essencials per a l'èxit: la protecció del medi ambient i la qualitat dels serveis. És una empresa familiar amb capital 100% andorrà format per dues empreses líder en la gestió de residus i l'economia circular a Andorra: LSR (Logística i Serveis de Reciclatge) i REFESA (Recuperacions Fèrriques), i compta amb l'experiència de quatre generacions dedicades al món del reciclatge, de la ferralla i dels metalls. El grup ha anat integrant nous serveis fins a arribar a cobrir tot el ventall de

residus que trobem avui en dia.

Ofereix el servei integral de recollida, transport i emmagatzematge de tota mena de residus, siguin valoritzables o no, entre els quals: metalls, ferralla, bateries, fusta, plàstics, extintors... Disposa de bàscules digitals que permeten un pesatge precís i garanteix el pagament al comptat dels materials

La preservació del medi ambient és cosa de tots

valoritzables. També ofereix un servei integral de retirada de residus als tallers mecànics: olis, pneumàtics, bateries...

El grup compta amb una flota de vehicles autoritzats a transportar tota classe de residus i disposa també d'un servei de buidatge i desmantellament de locals. Es desplacen a domicili i es fan

càrrec de tot, garantint sempre la correcta gestió dels residus recollits.

El Grup REFESA disposa de l'autorització de tractament de vehicles al final de la seva vida útil (VFU), i d'instal·lacions d'última generació que permeten extreure tots els fluids i residus peril·losos abans de premsar el vehicle, emetent el certificat de desballestament necessari per realitzar la baixa definitiva al servei de Tràmits del Govern d'Andorra. A la secció d'outlet es poden trobar peces i recanvis d'ocasió per a vehicles, eines i accessoris de treball, utilitatges, maquinària...

El grup està apostant d'una manera molt significativa pel reciclatge d'Aparells Elèctrics i Electrònics (RAEE). Actualment el Grup REFESA és l'única empresa autoritzada a Andorra a realitzar el tractament d'aquest tipus de residus. Se n'encarrega del seu desmuntatge i n'efectua la descontaminació adient perquè els diferents components puguin ser reutilitzats, contribuint així a l'economia circular donant-los una nova vida.

D'altra banda, també ofereix el servei de destrucció de documents i materials confidencials confiats pel client. En finalitzar el servei s'emet un certificat de destrucció del material rebut i la certificació que indica que s'han seguit els processos de reciclatge establerts segons la normativa vigent.

Alhora, també són centre de triatge de residus de la construcció: gestionen la runa i procedeixen al seu reciclatge per a poder donar-li un nou ús. El grup ofereix un servei de lloguer de contenidors i sacs de la construcció. En aquest punt s'ha de dir que l'empresa està inscrita al RERA (Registre d'Empreses amb Risc d'Amiant) i disposa de l'autorització per a fer el transport, l'emmagatzematge i l'exportació de residus que contenen fibres d'amiant. Així mateix, compta amb el material i l'equip humà especialitzat i amb les formacions oficials obligatòries per a donar les màximes garanties de seguretat al client. El grup està format per un equip qualificat amb anys d'experiència en el sector, amb carnets de matèries peril·loses ADR per al transport de residus, i formació continuada específica en matèries com riscos laborals, prevenció i extinció d'incendis i conseller de seguretat.

Com a resultats de la implicació en la millora continua de la qualitat dels serveis que presenten als clients; així com la seva responsabilitat social corporativa, en la preservació del medi ambient, les empreses del Grup REFESA estan certificades amb les normes ISO 9001:2015 i 14001:2015

Amb la col·laboració de tots, el Grup REFESA participa en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) marcats per Nacions Unides, els quals busquen assolir un creixement de manera equilibrada en tres àmbits: econòmic, social i ambiental. Amb tot, l'objectiu principal del grup és posar les seves instal·lacions de més de 5.000 m² a disposició de les empreses d'Andorra i els seus ciutadans per tal que, entre tots, contribuïm a la preservació del medi ambient i fem possible el reciclatge de molts objectes i materials del nostre dia a dia per a un món millor.

**GESTIÓ, TRANSPORT
I TRACTAMENT
INTEGRAL
DE RESIDUS**

**RECOLLIDA
I DESBALLESTAMENT
DE VEHICLES FORA
D'ÚS**

**GESTIÓ, TRANSPORT
I TRACTAMENT
DE RAEE'S I
SUPORT DE DADES**

**TRANSPORT I
GESTIÓ DE RESIDUS
DE LA CONSTRUCCIÓ**

**TRANSPORT I
GESTIÓ DE RESIDUS
PERILLOsos**

**COMPRAVENDA DE
MAQUINÀRIA I
RECANVIS D'OCASIÓ**

Fem realitat
l'**economia** circular

/ Energies Renovables

VIESSMANN

Panells solars plans, una inversió en tranquil·litat

Aigua calenta gratuïta i suport a la calefacció

#SomJocor

LAMPISTERIA

SPA
WELLNESS

CALEFACCIÓ

ENERGIES
RENOVABLES

BANYS

CLIMATITZACIÓ

COL·LECTIVITATS

/ **Jocor**

Carretera de la Comella, 4-6 / AD500 Andorra la Vella / Andorra / tel. (+376) 802 626 /